МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

МОЛОДА СПОРТИВНА НАУКА УКРАЇНИ

Збірник наукових праць

Заснований 1996 року

Випуск 29

ЛЬВІВ
ЛДУФК ім. Івана Боберського
2025

ISSN 1996-1448
YOUNG SPORT SCIENCE OF UKRAINE. 2025. V.1. P. 83-84.
МОЛОДА СПОРТИВНА НАУКА УКРАЇНИ. 2025. Т.1. С. 83-84.
УДК 796.322–056.26

ПЕРСПЕКТИВИ НАУКОВОГО ПОШУКУ В РОЗВИТКОВІ ГАНДБОЛУ НА КРІСЛАХ КОЛІСНИХ

Володимир МЕЛЬНИЧУК

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів, Україна

Вступ. Гандбол на кріслах колісних є однією з перспективних адаптивних спортивних дисциплін, що сприяє соціалізації та фізичному розвитку осіб з обмеженими можливостями. Цей вид спорту поєднує елементи класичного гандболу з особливостями пересування на візках, що потребує спеціальних правил і підходів до тренувального процесу. Гандбол на кріслах колісних має на меті не лише забезпечити фізичну активність спортсменів з обмеженими можливостями, а й розвивати командну роботу [1–4].

Ураховуючи активний розвиток адаптивного спорту, дослідження гандболу є актуальним для вдосконалення методики тренувань, підвищення його популярності та залучення більшої кількості спортсменів і людей з обмеженими можливостями.

Мета дослідження — вивчити сучасний стан розвитку гандболу на кріслах колісних і виявити перспективи подальших досліджень.

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення наукової і методичної літератури; аналіз документальних матеріалів; порівняльний аналіз.

Результати й обговорення. Розвиток гандболу на кріслах колісних регулюють міжнародні та національні федерації, зокрема Міжнародна федерація гандболу (IHF), яка розробила спеціальні правила гри.

Основні правила гри адаптовані до можливостей спортсменів: поле має стандартні розміри; гравці повинні пересуватися лише за допомогою рук; тактичні рішення базуються на командній роботі, швидкому переміщенні й точності кидків.

Тренувальний процес у гандболі на кріслах колісних охоплює фізичну, технічну й тактичну підготовку.

Основні виклики:

– відсутність належної інфраструктури для тренувань;
– обмежена кількість спеціалізованих тренерів;
– недостатня медійна підтримка та популяризація;

Напрями подальших досліджень мають бути пов’язані зі з’ясуванням історичних особливостей розвитку гандболу на кріслах колісних; визначенням структури та змісту регламентних документів змагальної діяльності та рівні змагань з гандболу на кріслах колісних; безпосереднім з’ясуванням особливостей структури та змісту змагальної діяльності спортсменів у гандболі на кріслах колісних та визначенням ключових аспекті підготовки спортсменів, зокрема програмування фізичної, технічної та тактичної підготовки.

Висновок. Гандбол на кріслах колісних є перспективним адаптивним видом спорту, який дозволяє людям з обмеженими можливостями займатися активною фізичною діяльністю та брати участь у змаганнях. Попри труднощі з фінансуванням та інфраструктурою, цей вид спорту має значний потенціал для розвитку. Підвищення рівня організаційної підтримки, популяризація через медіа та залучення міжнародних федерацій сприятимуть розширенню можливостей для спортсменів.

Список використаних джерел

1. International Handball Federation. (2023). *Official Rules of Wheelchair Handball.* https://www.ihf.info

© Мельничук В., 2025

2. World Para Sports. (2022). *Adaptive Sports Development: Trends and Perspectives.* https://www.paralympic.org

3. National Handball Federation Reports. (2023). *Analysis of Wheelchair Handball Competitions.* https://www.handball.org

4. Inclusive Sports Journal. (2021). *International Experience in Adaptive Sports.* https://www.inclusivesportsjournal.org